

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

СТ А Н О В И Щ Е

От: *доц.д-р Надежда Йорданова Димова, Департамент „Икономика“, Нов български университет – София, професионално направление 3.8. „Икономика“ Научна специалност „Маркетинг“*

Относно: *дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „Маркетинг“*

Автор на дисертационния труд: **Пламен Дичков Петков**

Тема на дисертационния труд: **„ДИГИТАЛНАТА ТРАНСФОРМАЦИЯ НА РАДИОТО В БЪЛГАРИЯ“**

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 571/25.02.2026г. на Ректора на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Докторантът е зачислен в задочна докторантура към катедра „Маркетинг и стратегическо планиране“ при Университет за национално и световно стопанство със Заповед № 1223/16.05.2017г.

Положил е всичките си изпити успешно и изцяло е изпълнил индивидуалния си план.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд е с обем 202 стандартни страници, от които 167 страници представлява основният текст, а останалите са библиография и приложения. Той се

състои от увод, пет глави, заключение, използвана литература и приложения. В дисертацията са използвани 13 таблици, 4 фигури и 3 приложения. Броят на използваните литературни източници е 143.

Докторантът е посочил, че актуалността на дисертационния труд се определя от необходимостта българските радиооператори да адаптират стратегиите си в условията на ускорена дигитализация и навлизане на изкуствения интелект (AI), който очертава следващата фаза на трансформацията. AI променя самата логика на радиопродукта – от линейно програмиране към адаптивни и контекстуално чувствителни модели на производство и разпространение. Анализът на големи данни (Big Data) и използването на генеративни технологии разширяват възможностите за персонализация и ефективност, но едновременно с това поставят нови изисквания към управлението на съдържанието, етиката и запазването на доверието в новата аудиоекосистема.

Формулираната от докторанта основна цел е да изследва, анализира и прогнозира процесите на маркетингова и дигитална трансформация на радиоиндустрията в България чрез разработването на теоретико-емпиричен модел, който обяснява ключовите фактори, механизмите на промяната и резултатите от тяхното проявление.

Докторантът защитава тезата, че дигиталната трансформация на радиото в България изисква интегриран подход, при който технологичните иновации вървят паралелно с нови бизнес модели и маркетингови стратегии. Трансформацията не е само технически преход, а комплексен процес, който трябва да гарантира устойчивост чрез удовлетворяване на променящите се потребности на аудиторията.

В първата глава докторантът изгражда концептуалната основа на изследването, като дефинира дигиталната трансформация не просто като технологичен ъпгрейд, а като комплексен процес на икономически, социални и културни промени.

Във втората глава докторантът разработва авторски теоретико-емпиричен модел, който превежда теоретичната рамка в конкретен аналитичен инструментариум за изследване на процесите в българската радиосреда.

В третата глава се представя методологията и резултатите от проведеното емпирично изследване, основано на смесен подход (mixed methods), който комбинира качествени и количествени техники, допълнени от Big Data слой за постигане на триангулация и по-висока надеждност на изводите.

В петата глава докторантът синтезира основните резултати от изследването и ги превежда в теоретични, емпирични и практически изводи, както и в стратегически насоки за развитието на радиосектора в България.

В края на дисертацията освен заключение и използвана литература има представени и три ключови приложения, които са с особена важност за репрезентационната значимост на изследването.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Представянето на оценката на получените научни и научно – приложни резултати би следвало да се конструира през призмата на значимостта на изследването, което се изразява в предлагането на аналитичен и прогностичен модел, който излиза извън рамките на чисто технологичната адаптация. Докторантът е подчертал, че дигиталната трансформация е разгледана през призмата на социалния маркетинг, като акцентът се поставя върху създаването на продукти и услуги с висока обществена и лична полза. Успешната дигитализация се дефинира не просто като икономическа ефективност, а като качествено задоволяване на информационните, културните и образователните потребности на гражданите. Добро впечатление прави многоаспектният поглед на докторанта по отношение на включването на гледните точки на всички заинтересовани страни, което по своята същност дообогатява самата дисертация.

Научно – приложният резултат се вижда и в обстоятелството, че дисертационното изследване адресира съществени дефицити в българския научен контекст, свързани с интеграцията на големи данни за прогнозиране на потребителското поведение, разработването на мобилни и мултиплатформени стратегии, привличането и задържането на младата, технологично активна аудитория, както и със съхраняването на обществената стойност на радиото като демократичен медиен канал в среда, доминирана от алгоритмични препоръчителни системи.

Адмирации заслужава стремежът на докторанта, чрез съчетаване на международни теоретични перспективи с емпиричен анализ на националните специфики изследването да предложи практически насоки за устойчиво развитие, които разграничават радиото от автоматизираните аудиопотоци и утвърждават неговата социална релевантност.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Представените приноси са добре структурирани и удачно представени, а именно:

1.Разработен е интегриран теоретичен модел на дигитална трансформация на радиото, който обединява технологичните, икономическите и културните фактори в единна аналитична рамка.

2. Разработени са изследователски инструменти за качествено и количествено изследване и е извършена емпирична верификация на теоретичния модел въз основа на смесен изследователски дизайн, приложен за първи път в изследване на радиоиндустрията в България.

3. Въведена е концепцията за „аудиоекосистема“ — разширено разбиране за радиото като свързваща платформа между съдържание, технологии и общности.

4. Разработен е модел „доверие–иновация“, който показва, че общественото доверие не възпрепятства, а подпомага дигиталната промяна, функционирайки като ключов медиатор.

5.Формулирани са практически приложими стратегически препоръки за обществените и частните радиооператори, включително внедряване на KPI системи, UX подобрения и AI-базирани препоръчителни механизми.

Напълно одобрявам формулировката на представените приноси, като подчертавам, че те са реални и в действителност налични в дисертационният труд.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

За защита на основните моменти от дисертационният труд, докторантът се е постарал и е подготвил шест публикации, които концептуално представят есенцията на дисертацията и успоредно с това доказват и стремежът на докторанта да популяризира своите изследователски идеи.

6. Оценка на автореферата

Представеният автореферат е адекватно и отлично прецезиран както по отношение на съдържанието на дисертационният труд, така и по отношение на правилата за структура и съдържание. Той реално представя в синтезиран вид изпълненото от докторанта научно изследване и постигнатите резултати от него.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Бих препоръчала на докторанта да продължи да популяризира своето изследване като публикува и комуникира с различни заинтересовани страни, което ще бъде сигурен индикатор за значимостта на изследването и реалното му приложение в практиката.

Подкрепям напълно стремежът на докторанта да продължи своите изследователски търсения в следните направления:

- анализ на въздействието на изкуствения интелект върху редакционните практики и журналистическата автономия;
- проучване на техническите и регулаторните условия за внедряване на цифровото ефирно разпръскване (DAB+) в България;
- сравнителни кроскултурни изследвания на радиоекосистеми;
- анализ на етичните и социалните ефекти от алгоритмичната персонализация и автоматизираното управление на съдържанието

Нямам други въпроси и забележки.

8. Заключение

Изготвеното становище за дисертационен труд на тема: **„ДИГИТАЛНАТА ТРАНСФОРМАЦИЯ НА РАДИОТО В БЪЛГАРИЯ“** на докторант **Пламен Дичков Петков** дава ясна отправна точка за следните изводи:

- 1.Безспорна актуалност на изследваната проблематика.
- 2.Научно –обоснован и модерен подход на изследване от страна на докторанта.
- 3.Ясно изразено авторово становище и подчертано изявено критично мислене по основните хипотези в дисертацията.
- 5.Изразените в дисертацията концепции са дълновидно подкрепени с конкретни примери и времеви потвърждения за тяхната видоизмененост.
- 4.Отлични умения на докторанта на това образователно ниво да формулира изводи и препоръки.

Въз основа на горепосоченото, подчертавам своето категорично съгласие и призовавам уважаемите членове на научното жури да присъдят **ОНС „доктор“** на докторант **Пламен Дичков Петков** в професионално направление **3.8. „Икономика“** по научна специалност **„Маркетинг“**.

04.03.2026г.

гр.София

Подпис:

/доц.д-р Надежда Димова/